

Załącznik do Uchwały nr Rady Gminy Radowo Małe z dnia

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE
GMINY RADOWO MAŁE
NA LATA 2022-2025**

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
I. PODSTAWY PRAWNE TWORZENIA PROGRAMU	8
II. CHARAKTERYSTYKA PRZEMOCY W RODZINIE.....	9
III. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY NA TERENIE GMINY	10
1. AGRESJA I PRZEMOC STOSOWANA WOBRC DZIECI I MŁODZIEŻY SZKOLNEJ W ŚRODOWISKU RODZINNYM.....	10
2. ZJAWISKO PRZEMOCY W RODZINIE W ŚRODOWISKU LOKALNYM.....	12
3. ZASOBY INSTYTUCJONALNE NA TERENIE GMINY RADOWO MAŁE FUNKCJONUJĄCE W OBSZARZE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE	18
IV. CELE I ZADANIA	22
V. FINANSOWANIE PROGRAMU.....	31
VI. WDRAŻANIE, MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU	31
SPIS WYKRESÓW	33

WPROWADZENIE

Nie budzi wątpliwości fakt, że zadaniem państwa jest ochrona rodziny przed zagrożeniami płynącymi z zewnątrz i wewnątrz, w tym zwłaszcza przed przemocą ze strony osób najbliższych. Żaden człowiek nie powinien i nie może być narażony na przemoc w rodzinie, nikt nie ma prawa naruszać jego praw i dóbr osobistych, powodować cierpienia. Dlatego też kwestia ta stanowi ogromne wyzwanie dla służb i instytucji zainteresowanych losem osób zagrożonych przemocą lub już jej doświadczających oraz zaspokojeniem potrzeb i praw tych osób

Każdy intuicyjnie rozumie, czym jest przemoc w rodzinie. Istnieje ustawowa definicja tego zjawiska. Pojęcie przemocy definiuje ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w art. 2 ust.2 jako „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych (w rozumieniu art. 115 § 11 Kodeksu karnego), a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”¹.

Badania empiryczne oraz doświadczenie wskazują, że prawidłowo funkcjonująca rodzina jest optymalnym środowiskiem rozwoju i samorealizacji. Natomiast przemoc jest jednym z istotnych zagrożeń dla realizacji tej podstawowej funkcji rodziny jak i dla samorealizacji każdego z jej członków. Duże znaczenie w przypadku zagrożenia wystąpienia przemocy mają działania profilaktyczne, które zainicjowane odpowiednio wcześniej dają szansę na uniknięcie głębokiego kryzysu w rodzinie. Nadrzędnym działaniem powinno być szybkie rozpoznanie zjawiska przemocy, a następnie przywrócenie osobom pokrzywdzonym zdolności w zakresie godnego i bezpiecznego funkcjonowania w rodzinie.

Statystycznie większość osób doznających przemocy w rodzinie stanowią kobiety. Innymi szczególnie wrażliwymi kategoriami osób doznających przemocy w rodzinie są m.in.: małoletni, osoby starsze, osoby niepełnosprawne. Szczególna ochrona i wsparcie powinny być dedykowane dzieciom, zarówno doznającym przemocy w rodzinie, jak i będącym świadkami przemocy. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie jest procesem wymagającym czasu, wysiłku, nakładów finansowych, zaangażowania wielu służb, a także zmiany świadomości społecznej. Ze względu na swoją złożoność zjawisko przemocy w rodzinie zasługuje na miano problemu interdyscyplinarnego i leży w kręgu zainteresowań pracowników pomocy społecznej, służby zdrowia, oświaty, wymiaru sprawiedliwości, terapeutów, funkcjonariuszy Policji oraz prokuratorów.

¹Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, tj.Dz.U. 2021r., poz. 1249.

Niniejszy program został przygotowany w Ośrodku Pomocy Społecznej w Radowie Małym. Jest zgodny z art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2021 r., poz. 1249) który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie”².

Program składa się z kilku części. W pierwszej części zostały przedstawione podstawy prawne tworzenia programu. Druga i trzecia część programu obejmują informacje ogólne na temat zjawiska przemocy oraz diagnozę zjawiska przemocy w rodzinie, która została przygotowana w oparciu o dane pozyskane od podmiotów działających w gminie bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców oraz analizę ankiet skierowanych do przedstawicieli funkcjonującej w gminie placówki oświatowej oraz mieszkańców, w tym reprezentantów samorządu lokalnego.

Czwarta część programu, obejmująca przygotowany w formie zestawień tabelarycznych harmonogram, wyznacza cele i niezbędne do podjęcia zadania, wskazując m.in. realizatorów poszczególnych zapisów oraz czas ich wdrożenia.

Piąta i szósta część programu zawierają informacje na temat sposobu finansowania i wdrażania dokumentu oraz prowadzenia jego monitoringu przy wykorzystaniu przygotowanego w części czwartej dokumentu zestawu wskaźników monitoringowych.

²Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, tj.Dz.U. 2021r., poz. 1249.

I. PODSTAWY PRAWNE TWORZENIA PROGRAMU

Obowiązek opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony przemocy w Rodzinie Gminy Radowo Małe na lata 2022-2025 wynika z art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie”. Na treść i realizację Programu mają wpływ następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”

II. CHARAKTERYSTYKA PRZEMOCY W RODZINIE

Rodzina stanowi istotę każdego społeczeństwa. Zapewniając społeczeństwu ciągłość w aspekcie biologicznym i kulturowym³, jest jego wartością nadrzędną. Rodzina pełni liczne społeczne funkcje, to od rodziny rozpoczyna się cały skomplikowany proces przekazywania i przyswajania kultury oraz wartości społecznych i indywidualnych. Rodzina jest systemem modelowych zachowań społecznych, jest nauczycielem ról rodzinnych i pozarodzinnych, jest szkołą społecznych postaw. Rodzina przesądza i decyduje o jakości całych społeczeństw. Prawidłowe funkcjonowanie społeczeństwa jest ściśle zdeterminowane prawidłowym funkcjonowaniem rodzin⁴, aby rodzina funkcjonowała prawidłowo istotne są relacje w rodzinie, oparte m.in. na wzajemnym szacunku, dbaniu o potrzeby, jak również emocjonalne przyjęcie procesu zmian nieustannie w nich zachodzących - to podstawa prawidłowego funkcjonowania i rozwoju wszystkich członków rodziny. Każda z sytuacji problemowych w rodzinie rozwiązywana jest z uwzględnieniem potrzeb i możliwości wszystkich osób, dając tym samym możliwość rozwoju, poczucia sprawstwa, ale i bezpieczeństwa. Każdy członek rodziny spełnia swoją rolę. Istotną kwestię stanowi podział m.in. władzy, która w ręku opiekunów ma za zadanie zapewnić rozwój i bezpieczeństwo. Stąd pojęcie struktury w grupie społecznej jaką jest rodzina ma ogromne znaczenie. Elementy „struktury” czy „władzy” funkcjonują również w rodzinach mających charakter dysfunkcyjny. Do takich należą i te w których dochodzi do przemocy i to ona wpływa na relacje oraz funkcjonowanie poszczególnych jej członków. Przemoc definiowana jest poprzez różne dziedziny nauki, stąd często określana jest jako wieloaspektowa. Każdorazowo widziana jest jednak jako intencjonalne działanie jednej osoby wobec drugiej, które wykorzystując przewagę sił narusza prawa i dobra osobiste jednostki, powodując cierpienia i szkody.

³R. Podgórski, Socjologia. Mikrostruktury, Oficyna Wydawnicza Branta, Bydgoszcz-Olsztyn 2008, s. 126

⁴Z. Tyszka, Socjologia rodziny, PWN, Warszawa 1976, s. 5. Cyt. za: R. Podgórski, Socjologia. Mikrostruktury, Oficyna Wydawnicza Branta, Bydgoszcz-Olsztyn 2008, s. 12

Wyróżnia się kilka rodzajów przemocy, które mają swoje charakterystyczne wyznaczniki, ale też wiele elementów wspólnych. Każda forma przemocy powoduje ból, cierpienie, zawsze narusza prawa i dobra osobiste ofiary i jest intencjonalna co oznacza, że działanie sprawcy nie jest przypadkowe, ma charakter świadomego i zamierzonego działania. Przemoc w rodzinie ogranicza się do czterech podstawowych rodzajów. Jest to przemoc fizyczna, przemoc psychiczna, przemoc seksualna, i przemoc ekonomiczna.

1. **Przemoc fizyczna:** jej istotą jest naruszenie nietykalności fizycznej, polegająca na zachowaniach intencjonalnych, prowadzących do uszkodzenia ciała lub niosących takie ryzyko, np: popychanie, szarpanie, ciągnięcie, szturchanie, klepanie, klapsy, ciągnięcie za uszy, włosy, szczypanie, kopanie, bicie ręką, pięścią, uderzenie w twarz - tzw. "policzek", przypalanie papierosem, duszenie, krępowanie ruchów, itp.;
2. **Przemoc psychiczna :** polega na naruszeniu godności osobistej. Osoba stosująca przemoc psychiczną wykorzystuje: groźby, poniżanie, obrażanie, wyzywanie, osądzanie, ocenianie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, nieliczenie się z uczuciami, krzyczenie, oskarżanie, obwinianie, oczernianie, krzywdzenie zwierząt, czytanie osobistej korespondencji, ujawnianie tajemnic, sekretów, wyśmiewanie, lekceważenie, itp. Celem nadrzędnym tego rodzaju zachowań jest sprawowanie kontroli nad ofiarą;
3. **Przemoc seksualna :** to działanie mające na celu naruszenie sfery intymnej drugiego człowieka. Polega na zmuszaniu osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły lub emocjonalnym szantażu. Do najczęstszych zachowań przemocowych w tej sferze należą: wymuszanie pożycia, obmacywanie, gwałt, zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych, nieliczenie się z życzeniami partnerki/partnera, komentowanie szczegółów anatomicznych, ocenianie sprawności seksualnej, wyglądu, itp.;
4. **Przemoc ekonomiczna :** jej istotę stanowi naruszenie własności drugiej osoby. Wiąże się z celowym niszczeniem dóbr materialnych, pozbawianiem środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby. Do najbardziej rozpowszechnionych działań w ramach przemocy ekonomicznej należą: niszczenie rzeczy, włamanie do zamkniętego osobistego pomieszczenia, kradzież, używanie rzeczy bez pozwolenia, zabieranie pieniędzy, przeglądanie dokumentów, korespondencji, dysponowanie czyjąś własnością, zaciąganie pożyczek "na wspólne konto", sprzedawanie osobistych lub wspólnych rzeczy bez uzgodnienia, zmuszanie do spłacania długów, itp.;

Trudno wyobrazić sobie przemoc fizyczną, która jednocześnie nie zawierała by w sobie cech przemocy emocjonalnej. Z kolei przemoc seksualna może być jednocześnie przemocą fizyczną (choć nie zawsze) emocjonalnym nadużyciem. Dość ciekawą propozycję podziału form przemocy zaproponował Mellibruda (1993) wyodrębniając przemoc gorącą i przemoc chłodną (zimną). Przemoc gorąca jest spontaniczna, często reaktywna, pojawia się bez planu, w sytuacji silnego pobudzenia emocjonalnego sprawcy, utraty kontroli nad zachowaniem, w furii. Natomiast przemoc zimna jest efektem pewnej strategii działania, jest zaplanowana i wykalkulowana. Może wystąpić nawet dużo później niż sytuacja, która ją sprowokowała ⁵.

Powtarzające się akty przemocy są doświadczeniem rozwijającym się według pewnego schematu wykazującego dość dużą konsekwencją. Proces ten zwany cyklem przemocy składa się z 4 charakterystycznych faz:

- faza narastania napięcia
- faza iskry zapalnej
- faza przemocy
- faza spadku napięcia oraz dążenia do pojednania.

Jednocześnie warto sobie uświadomić, że przemoc, jeżeli się pojawi, ma większe szanse stać się zjawiskiem cyklicznym niż epizodem w trwałych relacjach, szczególnie, jeśli okazuje się skuteczna⁶. Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem złożonym, wieloaspektowym, rozpatrywanym w czterech perspektywach: prawnej, psychologicznej, moralnej i społecznej. Dlatego przeciwdziałanie jej wymaga podejścia interdyscyplinarnego. Osoba pokrzywdzona nie rozumie, dlaczego nie może sobie poradzić z taką sytuacją. Wszystkie zachowania, które przejawia osoba pokrzywdzona mają swoje źródło w mechanizmach przemocy, do których należą:

Zjawisko "prania mózgu" - jest stosowane, aby zmienić czyjeś przekonania, poglądy, osobowość tak, aby osoba manipulowana działała zgodnie z oczekiwaniami manipulującego. Jest to działanie służące temu, aby osoba doznająca przemocy, funkcjonowała zgodnie z życzeniem sprawcy. W konsekwencji osoby doznające przemocy w rodzinie, które były poddawane "praniu

⁵ Redakcja naukowa Bronisław Urban, Jan M. Stanik „Resocjalizacja” tom 2 Wydawnictwo naukowe PWN Warszawa 2008 str. 59

⁶ Pospiszyl I (1998a) Przemoc w rodzinie. Warszawa WSiP

mózgu" mają zniekształcony obraz własnej osoby, uważają, że są głupie, złe, niezaradne, czują się winne i odpowiedzialne za przemoc, często uważają, że zasłużyły na karę, przeżywają lęk. **Syndrom wyuczonej bezradności** - to bezradność, która pojawia się w wyniku doświadczanych sytuacji. Osoba doznająca przemocy szuka dla siebie pomocy, mówiąc o swojej sytuacji w rodzinie, znajomym lub zgłaszając się do organizacji zajmujących się pomaganiem osobom doznającym przemocy w rodzinie. Często jednak działania, które są podejmowane, nie skutkują i nie przynoszą oczekiwanych przez nią efektów. Wyuczona bezradność wynika z przekonania o bezskuteczności jakichkolwiek działań. Osoba doznająca przemocy nabiera zatem przekonania, że cokolwiek zrobi, to i tak nie spowoduje to zmiany jej sytuacji. Ma poczucie, że jest krzywdzona, że sprawca nie powinien tak postępować, że stosowanie przemocy jest przestępstwem, jednak nie jest w stanie zmotywować się do działania i w konsekwencji rezygnuje z podejmowania prób poprawy swojej sytuacji.

Zespół stresu pourazowego PTSD - zaburzenia lękowe PTSD występują u osób, które przeżyły katastrofy, jak również u ofiar napadów, gwałtów i innych traumatycznych wydarzeń. Dotyczą sytuacji, w których człowiek jest narażony na utratę zdrowia i życia. Objawami PTSD są m. in. zaburzenia snu, drażliwość, wybuchy gniewu, złości, czujność, natrączywe wspomnienia, koszmary senne.

Syndrom sztokholmski - takim mianem określono mechanizm, który zaobserwowano u ofiar zamachu terrorystycznego w Sztokholmie. U osób przetrzymywanych przez terrorystów, a następnie uwolnionych przez policję pojawiły się reakcje, które większość obserwatorów uznała za irracjonalne. Otóż niedawni zakładnicy zaangażowali się w proces obrony swoich oprawców, zamiast żądać sprawiedliwości. Jedna z ofiar związała się z terrorystą, zawierając z nim związek małżeński. W tej sytuacji można mówić o "patologicznej wdzięczności" za to, co zamachowiec mógł zrobić, a w rezultacie tego nie uczynił. Podobny mechanizm obronny pojawia się u osób doznających przemocy. Są one wdzięczne sprawcom za drobne przywileje, które jeszcze mają, za "miodowe miesiące", za chwilę spokoju i namiastkę uczucia, a czasem nawet za to, że żyją.

Mechanizmy przemocy uświadamiają nam, że sytuacja ofiar przemocy w rodzinie nie jest taka, jak nam się pozornie wydaje. To nie wola czy skłonności masochistyczne powodują, że osoby doznające przemocy w rodzinie trwają w toksycznym dla nich związku, mimo ogromu doznawanych szkód. Mechanizmy przemocy oplatają ofiarę jak pajęczyna, z której trudno bez wsparcia z zewnątrz się wydostać. Przeprowadzenie kampanii społecznych, działań profilaktycznych w szkołach oraz współpraca instytucji zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie, mają za zadanie zwiększyć wśród społeczeństwa świadomość zjawiska przemocy.

Przemoc w rodzinie jest doświadczeniem traumatycznym, którego skutkiem są zarówno bezpośrednie szkody na zdrowiu psychicznym i fizycznym, jak i poważne, długotrwałe problemy ujawniające się w życiu dorosłym często jako konsekwencje przemocy doświadczanej w dzieciństwie.

III. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY NA TERENIE GMINY

Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie gminy Radowo Małe w związku z występowaniem przemocy ukrytej, występującej w rodzinie i w szkole i nie ujętej w statystykach z powodu braku wiedzy na temat jej występowania.

Każde ujawnienie przypadku przemocy w rodzinie świadczy o poszerzeniu wiedzy na temat tego zjawiska oraz wyraża brak przyzwolenia społeczeństwa na to zjawisko.

W latach 2019-2021 zostały wdrożone procedury Niebieskiej Karty, które przedstawiają się następująco:

Liczba Niebieskich Kart sporządzonych w latach 2019-2021

Rok	Policja	OPS	Szkoła	GKRPA	Służba zdrowia	Razem
2019	12	1	2	0	0	15
2020	8	4	0	0	0	12
2021	10	0	1	0	0	11

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Radowie Małym

1. AGRESJA I PRZEMOC STOSOWANA WOBEC DZIECI I MŁODZIEŻY SZKOLNEJ W ŚRODOWISKU RODZINNYM

Diagnoza zjawiska agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży szkolnej oraz w środowisku rodzinnym została dokonana na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w funkcjonującej w gminie placówce oświatowej. Badania te umożliwiły zdiagnozowanie środowiska szkolnego i rodzinnego pod kątem występowania agresji i przemocy, pozyskanie informacji na temat podejmowanych działań profilaktycznych i wychowawczych, form pomocy świadczonym uczniom stosującym agresję i przemoc oraz rodzinom zmagającym się z problemem przemocy domowej, a także współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Do analizy przedłożono 1 ankietę ze Szkoły Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego w Radowie Małym (liczba uczniów: 313).

Rozpoznanie środowiska szkolnego i rodzinnego pod kątem występowania agresji i przemocy

Ankietowana placówka prowadzi rozpoznanie środowiska szkolnego pod kątem występowania agresji i przemocy; dzieje się to głównie poprzez obserwację i badania ankietowe. Przeprowadzone badania wykazały, że uczniowie czują się bezpiecznie w szkole i wśród rówieśników. Ankietowani rodzice uważają tak samo.

Podejmowane działania profilaktyczne i wychowawcze

Szkoła podejmuje działania profilaktyczne i wychowawcze zawierające treści dotyczące przeciwdziałania agresji i przemocy na cotygodniowych zajęciach wychowawczych. Poruszane są tematy o samopoczucie uczniów oraz jest to czas na rozwiązywanie bieżących problemów. Przeprowadzane są lekcje o tematyce agresji, emocji oraz jak sobie radzić z emocjami, pogadanki z zaproszonymi gośćmi, m.in. kuratorem sądowym, policją. Szkoła organizuje pogadanki „Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach”, „Wracamy do równowagi – depresje”, program związany z uzależnieniami „Unplugged”.

Formy pomocy dla uczniów stosujących agresję i przemoc oraz rodzin zmagających się z problemem przemocy domowej

Z uczniami doświadczającymi przemocy i wykazującymi zachowania agresywne szkoła prowadzi pracę indywidualną z uczniem poprzez prowadzenie rozmów wychowawczo- dyscyplinujących z wychowawcą oraz pedagogiem szkolnym. W razie zgłoszenia przemocy domowej zakładana jest Niebieska Karta.

W latach 2019-2021 r. nie zostały odnotowane przestępstwa których sprawcami były osoby nieletnie, natomiast nieletni byli pokrzywdzeni w związku z występowaniem przemocy w rodzinie.

Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami

Szkoła podejmuje współpracę z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze przeciwdziałania agresji i przemocy. Należą do nich m.in.: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Łobzie, Komenda Powiatowa Policja w Łobzie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Radowie Małym.

Działania, jakie należałoby podjąć, by skutecznie przeciwdziałać zjawisku agresji i przemocy

Przedstawiciele ankietowanej placówki wskazali, że dla skutecznego przeciwdziałania agresji i przemocy w szkole należy podtrzymać dotychczas prowadzone działania na terenie szkoły (lekcje wychowawcze, dyżury nauczycieli).

2. ZJAWISKO PRZEMOCY W RODZINIE W ŚRODOWISKU LOKALNYM

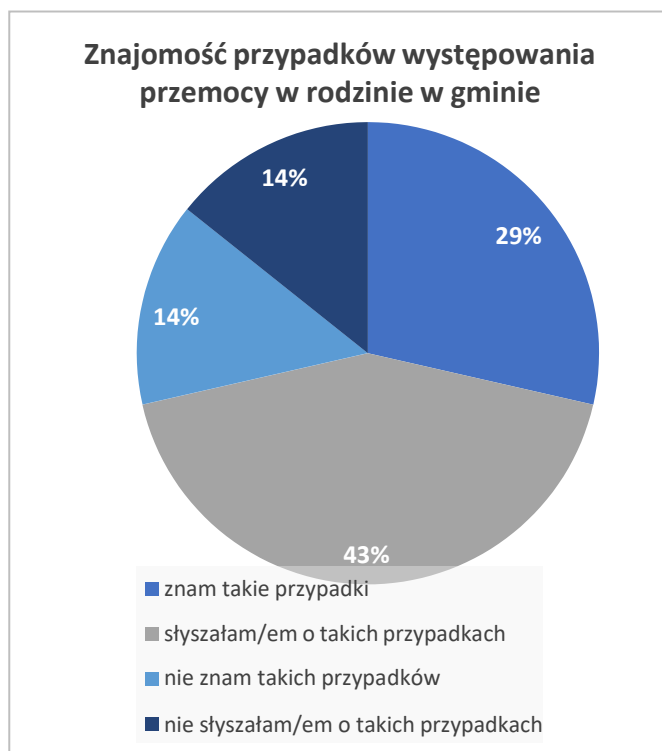
W ramach diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie przeprowadzono również badania ankietowe wśród mieszkańców gminy, w tym reprezentantów samorządu lokalnego – Wójta Gminy, Sekretarza Gminy, Skarbnika Gminy, pracowników Urzędu Gminy, członków komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, przedstawicieli jednostek organizacyjnych gminy, m.in. placówek oświatowych, kulturalnych i pomocy społecznej, a także przedstawicieli jednostek służby zdrowia oraz policji.

Badania te posłużyły m.in. określeniu skali zjawiska w gminie i form, jakie przybiera, zidentyfikowaniu przyczyn stosowania przemocy, jej ofiar i sprawców, ocenie prowadzonych działań profilaktycznych oraz oferty pomocy świadczonej osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, a także wskazaniu działań, które byłyby najskuteczniejsze w walce z tym problemem. Do analizy przedłożono w sumie 29 wypełnionych anonimowo ankiet.

W pierwszej kolejności zapytano przedstawicieli środowiska lokalnego o znajomość przypadków przemocy w rodzinie oraz o rodzaje przemocy w rodzinie, jakie najczęściej występują w gminie. Uzyskane odpowiedzi przedstawiają poniższe wykresy.

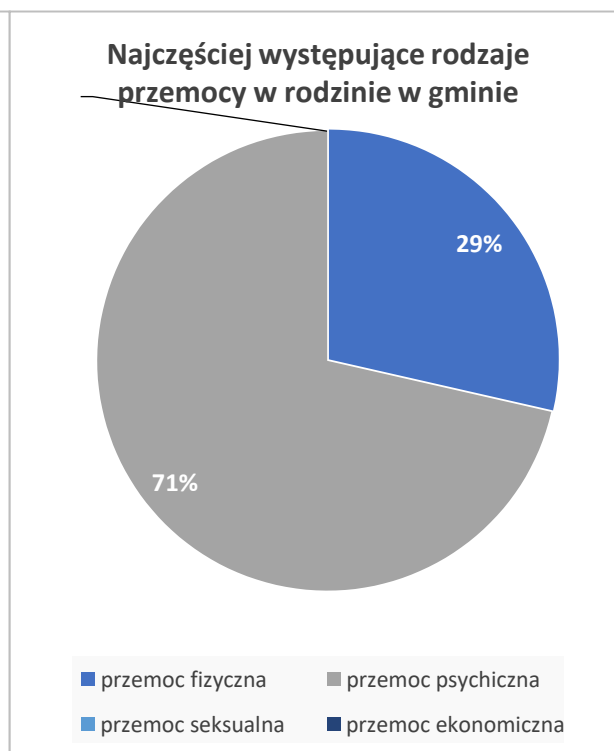
Wykres 1.

**Czy w Pani/Pana najbliższym
otoczeniu występuje zjawisko przemocy?**

Wykres 2.

**Jakie rodzaje przemocy w rodzinie
najczęściej występują w gminie w rodzinie?**

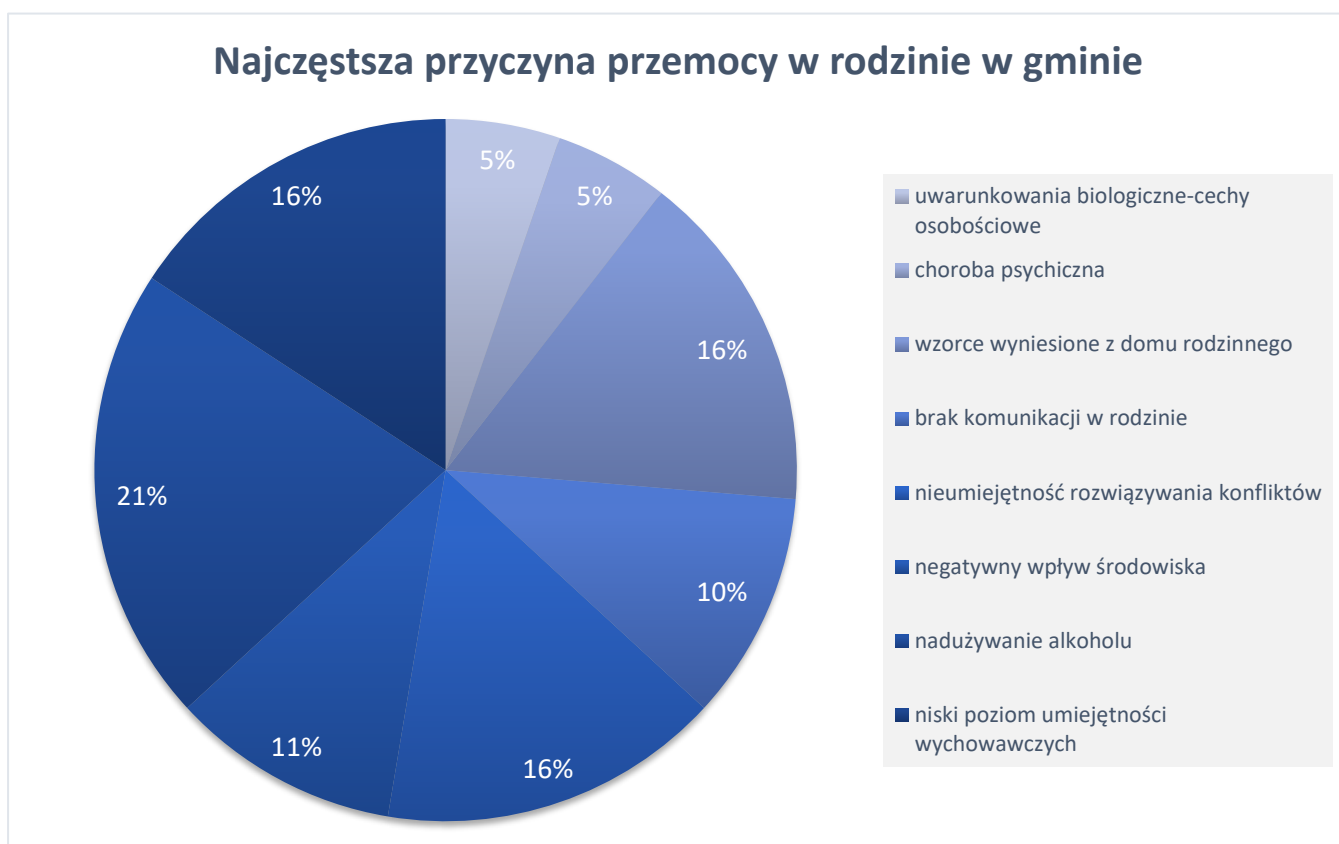
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Zdecydowana większość badanych (łącznie 72%) stwierdziła, że słyszała o przypadkach przemocy w rodzinie w gminie lub je zna. Odmiennego zdania było w sumie 28% ankietowanych. W opinii respondentów najczęstszymi formami przemocy są przemoc psychiczna (71%) i fizyczna (29%). Odpowiadając na następne pytanie, badani wskazywali przyczyny przemocy w rodzinie.

Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 3.

Najczęstsza przyczyna przemocy w rodzinie

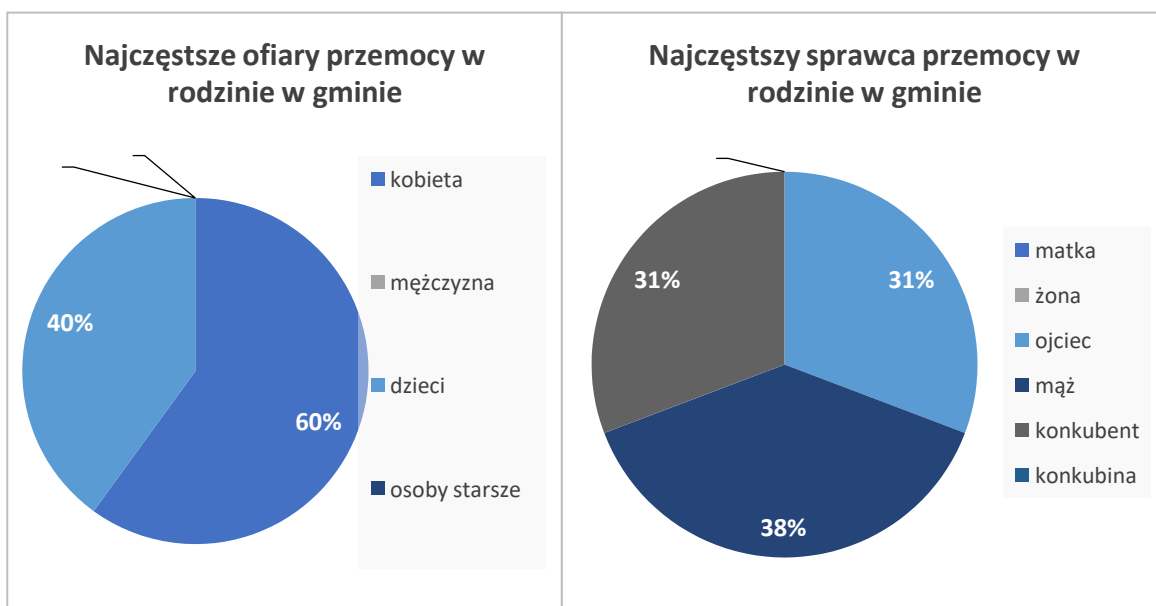
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Zdaniem respondentów najczęstszymi powodami przemocy w rodzinie są nadużywanie alkoholu (21%). Kolejnymi wskazanymi powodami są wzorce wyniesione z domu rodzinnego (16%), nieumiejętność rozwiązywania konfliktów (16%) oraz niski poziom umiejętności wychowawczych (16%). Wśród innych przyczyn ankietowani wymienili m.in. negatywny wpływ środowiska (11%) oraz brak komunikacji w rodzinie (10%). Ostatnimi przedstawionymi powodami z najmniejszą według respondentów częstotliwością są choroby psychiczne (5%) jak i uwarunkowania biologiczne- cechy osobowości (5%).

W kolejnych pytaniach poproszono respondentów o wskazanie ofiar i sprawców przemocy w rodzinie. Otrzymane odpowiedzi przedstawiają poniższe wykresy.

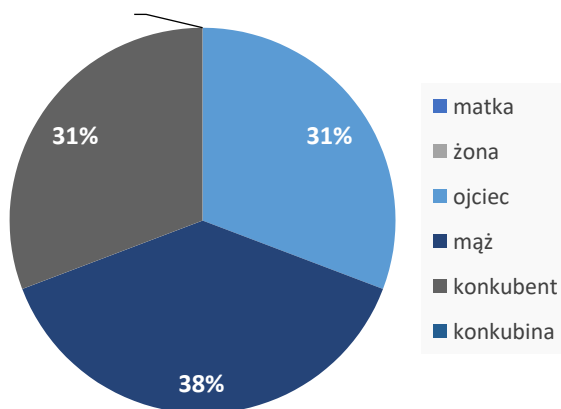
Wykres 4.

**Kto jest najczęściej ofiarą
przemocy w rodzinie?**

Wykres 5.

**Kto jest najczęściej sprawcą
przemocy w rodzinie w gminie?**

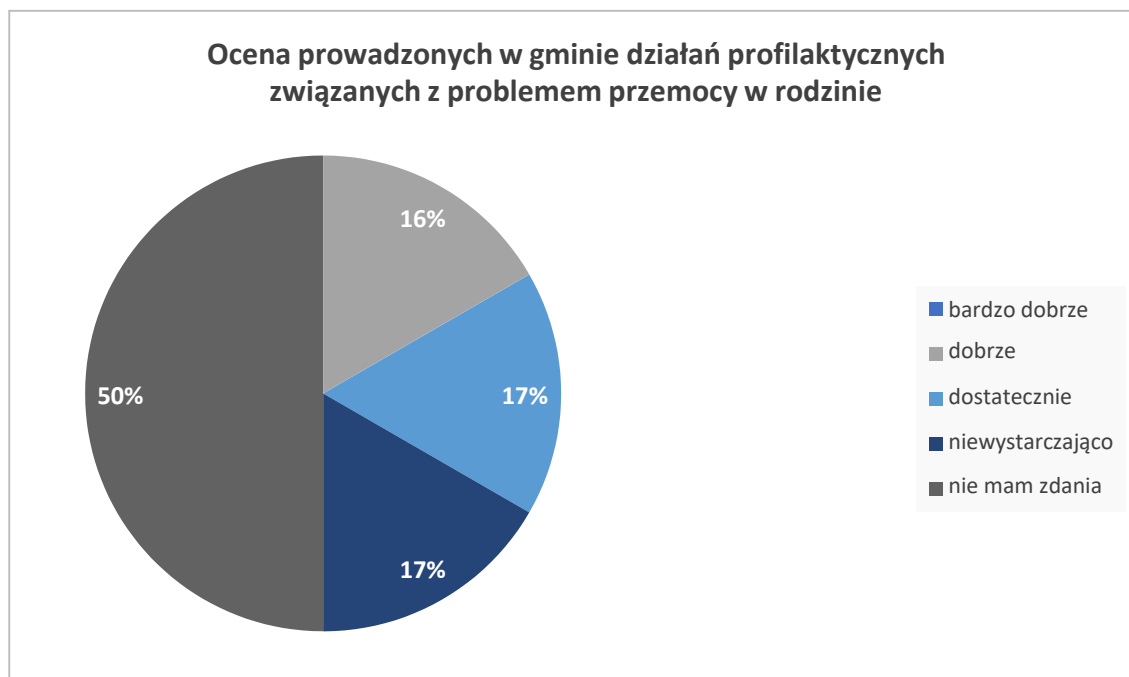
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Według największej grupy ankietowanych, najczęściej ofiarami przemocy w rodzinie są kobiety (60%) i dzieci (40%). Jeśli natomiast chodzi o sprawcę przemocy w rodzinie, 38% respondentów wskazało, że tą osobą jest mąż, a odpowiednio 31% i 31% że ojciec lub konkubent. Z danych tych wyłania się modelowy obraz przemocy w rodzinie: sprawcami przemocy są zazwyczaj mężczyźni (mężowie, ojcowie, konkubenci), a ofiarami dzieci i kobiet.

W ankiecie znalazły się również pytania pozwalające badanym ocenić działania profilaktyczne podejmowane w gminie w związku z przemocą w rodzinie oraz ofertę pomocy świadczonej osobom dotkniętym tym problemem. Uzyskane opinie prezentują poniższe wykresy.

Wykres 6.

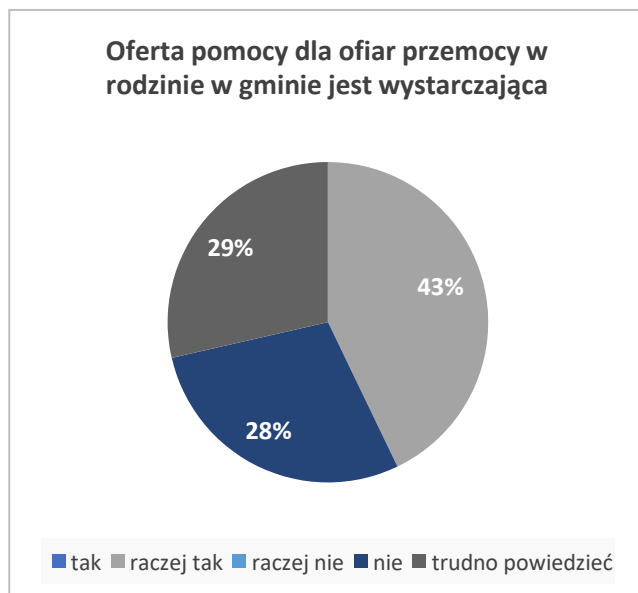
Jak Pani/Pan ocenia prowadzone w gminie działania profilaktyczne związane z problemem przemocy w rodzinie?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

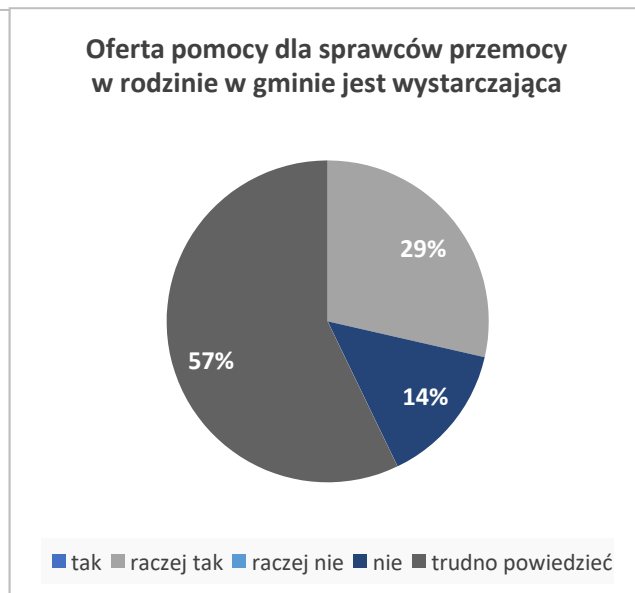
Wykres 7.

Czy oferta pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie w gminie jest wystarczająca?

Wykres 8.

Kto jest najczęściej sprawcą przemocy w rodzinie w gminie?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

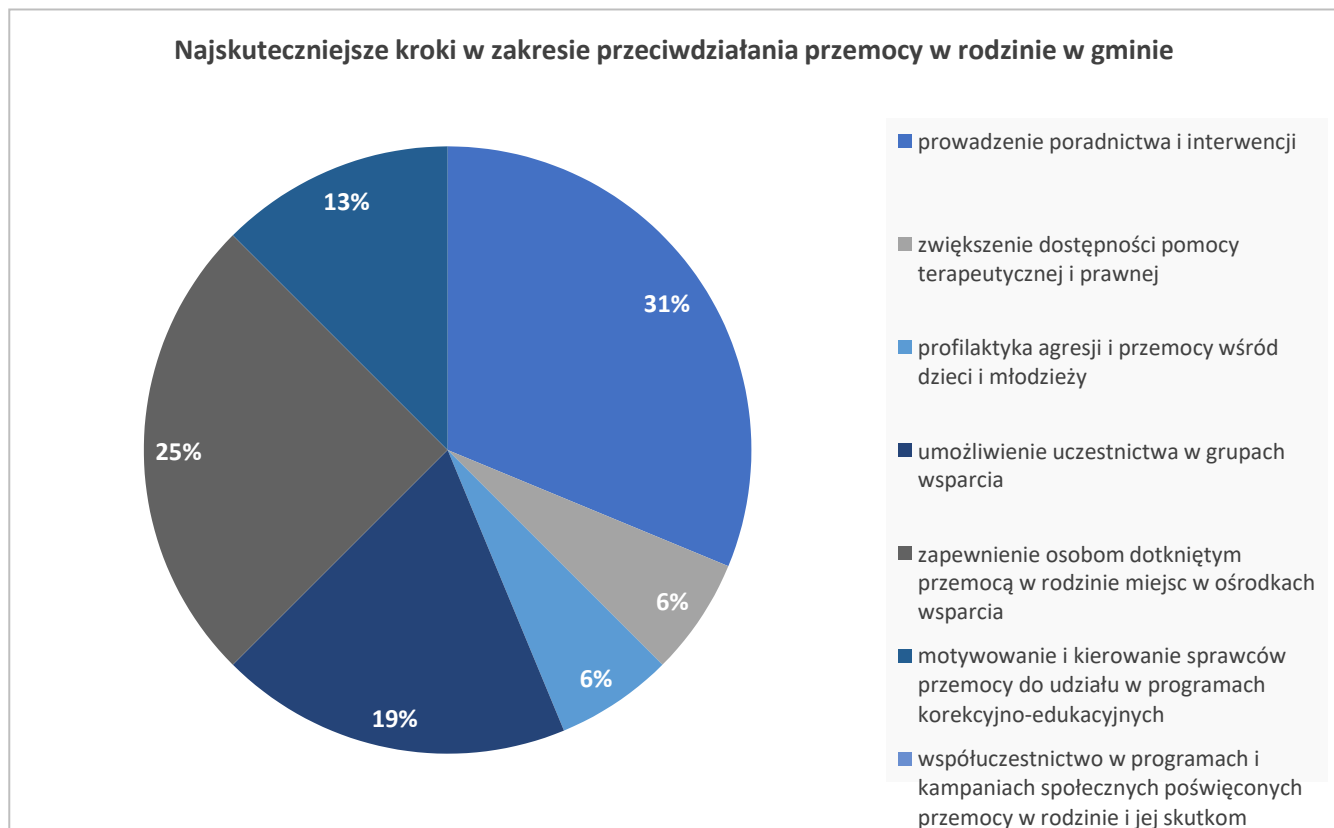
Najmniej respondentów (16%) uznało za dobre prowadzone w gminie działania profilaktycznych związanych z problemem przemocy w rodzinie. Zdaniem 17% badanych działania te są dostateczne, a w opinii 17% niewystarczające. Jednocześnie 50% ankietowanych nie miało zdania na temat.

Blisko połowa ankietowanych (43%) stwierdziła, że dostępna w gminie oferta pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie jest raczej wystarczająca. Odmiennego zdania było 28% badanych.

Jednocześnie 29% respondentów nie potrafiło zająć stanowiska w przypadku oceny oferty pomocy. Podobnie została oceniona oferta wsparcia dla sprawców przemocy w rodzinie. Tym razem w opinii respondentów (29%) uznało, że jest ona raczej wystarczająca, z kolei mniejszy odsetek (14%) stanowili ci, którzy byli odmiennego zdania. Jednocześnie 57% ankietowanych nie potrafił zająć stanowiska w tej sprawie. Na koniec poproszono badanych o wskazanie działań, które byłyby najskuteczniejsze w walce z przemocą w rodzinie. Uzyskane odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 9.

Jakie kroki byłyby najskuteczniejsze w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Zdaniem respondentów, by skutecznie przeciwdziałać przemocy w rodzinie, należy przede wszystkim prowadzić poradnictwo i interwencje (31%), zapewnić osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia (25%), umożliwić uczestnictwo w grupach wsparcia (19%) a także motywować i kierować sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych (13%), zwiększyć dostępność pomocy terapeutycznej i prawnej, prowadzić profilaktykę agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży oraz motywować i (po 6%).

3. ZASOBY INSTYTUCJONALNE NA TERENIE GMINY RADOWO MAŁE FUNKCJONUJĄCE W OBSZARZE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Ośrodek Pomocy Społecznej w Radowie Małym

Ośrodek, realizuje zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną zespołu interdyscyplinarnego, systematycznie monitoruje rodzinyw których występuje zjawisko przemocy. Pracownicy socjalni diagnozują sytuację i potrzeby osoby dotkniętej przemocą w rodzinie, udzielają kompleksowych informacji, organizują niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, zapewniają w zależności od potrzeb całodobowe schronienie, koordynują prace w grupach roboczych, realizują procedurę Niebieskie Karty, uczestniczą w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego. Ośrodek Pomocy Społecznej bierze udział w kampaniach profilaktycznych, organizuje szkolenia i warsztaty dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego a także udziela niezbędnego poradnictwa na tematplacówek wsparcia zlokalizowanych na terenie powiatu i województwa.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radowie Małym

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radowie Małym zajmuje się inicjowaniem działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu zakładzie leczenia odwykowego, przedstawiciel GKRPA uczestniczy w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych.

Osoby doznające przemocy w rodzinie jak i osoby uzależnione od alkoholu korzystają z wsparcia psychologicznego oraz terapeutycznego przy GKRPA.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Kompleksowo realizuje procedurę Niebieskie Karty, dokonuje diagnozy zjawiska przemocyna terenie gminy, organizuje kampanie społeczne z zakresu przeciwdziałania przemocy. Zadaniem zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań Zespołu poprzez:

- diagnozowanie przemocy w rodzinie
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie

Do zadań grup roboczych należy w szczególności:

- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łobzie

Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łobzie. PCPR udziela poradnictwa specjalistycznego; psychologiczno-terapeutycznego, prawnego. W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łobzie prowadzony jest program korekcyjno edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Do programu kwalifikowane są osoby stosujące przemoc w rodzinie, które uczestniczą w terapii leczenia uzależnień od alkoholu.

W latach 2019-2021 do odbycia programu korekcyjno – edukacyjnego skierowanych zostało 14 sprawców przemocy. Przedstawiciel PCPR uczestniczy w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego.

Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przepięstwem przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łobzie

Ideą Ośrodka jest zapewnienie osobom pokrzywdzonym przestęstwem i świadka należnych im uprawnień, zarówno w trakcie trwania procedur karnych, jak i po ich zakończeniu. Każda osoba która doświadczyła przestęstwa lub zna kogoś, kto znalazł się w takiej sytuacji, uzyska w Ośrodku bezpłatną pomoc prawną, psychologiczną i psychiatryczną. W szczególnych przypadkach osobie pokrzywdzonej przydzielany jest opiekun – wolontariusz, który asystuje jej poza Ośrodkiem, pomagając przy załatwieniu formalności, udzielając informacji oraz wsparcia. Ośrodek szczególną opieką otacza dzieci, które trafiają do nas głównie z przemocy domowej. W środku znajduje się specjalny bezpieczny pokój, który jest specjalnie urządzony dla potrzeb naszych najmłodszych podopiecznych. Bezpłatna pomoc dla pokrzywdzonych i ich rodzin obejmuje m.in. pomoc psychologiczną, pomoc prawną, oraz mediacje, pomoc tłumacza w celu udzielenia pomocy prawnej, jeżeli osoba nie włada w wystarczającym stopniu językiem polskim, do czasu wszczęcia postępowania przygotowawczego, pomoc tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnikaw celu udzielenia pomocy prawnej, pokrywanie kosztów świadczeń zdrowotnych, organizowanie

cyklicznych warsztatów np. „Akademia rodziny” mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców.

Sąd rodzinny

Sąd rodzinny orzeka w sprawach w zakresie wykonywania władzy rodzicielskiej: ograniczenie władzy rodzicielskiej, pozbawienie władzy rodzicielskiej lub zawieszenie władzy rodzicielskiej w przypadku, kiedy dobro dziecka jest zagrożone w wyniku zaniedbania, nadużycia władzy rodzicielskiej, w tym stosowania przemocy, nakłada na rodziców bądź opiekunów małoletnich dzieci obowiązek mający na celu zmianę postępowania i poprawę sytuacji rodziny oraz zakazów dotyczących osobistych kontaktów z małoletnimi dziećmi, przewidzianych w kodeksie rodzinnym i opiekuńczym, orzeka środki wychowawcze lub poprawcze w stosunku do nieletnich sprawców stosujących przemoc w rodzinie. Sąd rodzinny wydaje niezwłocznie (w ciągu 24 godzin) orzeczenia o umieszczeniu dziecka odebranego z rodziny, w sytuacji zagrożenia jego zdrowia lub życia, przez pracownika socjalnego, policjanta i przedstawiciela ochrony zdrowia, w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej, bądź o powrocie dziecka do rodziny, rozpatruje niezwłocznie (w ciągu 24 godzin) zażalenia rodziców lub opiekunów na odebranie dziecka w w/w okolicznościach, w razie jego bezzasadności lub nielegalności oraz zarządza natychmiastowe przekazanie dziecka rodzicom, a o zaistniałej sytuacji informuje przełożonych osób, które dokonały odebrania dziecka.

Komenda Powiatowa Policji w Łobzie i Komisariat Policji Resko

Przyjmuje zgłoszenia od ofiar i świadków o stosowaniu przemocy w rodzinie oraz podejmuje interwencję w tych sprawach, a także realizuje procedurę Niebieskie Karty, funkcjonariusze uczestniczą w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych.

W latach 2019-2021 Komisariat Policji w Resku realizował działania profilaktyczne w ramach projektu pod nazwą „Minimalizacja traumatycznych przeżyć dzieci w trakcie interwencji domowych z użyciem przemocy”. Nadrzędnym celem projektu jest obniżenie poziomu napięcia oraz lęku u dzieci poprzez wręczanie podczas interwencji maskotek.

Ponadto, Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 listopada 2020 r. (Dz.U. 2020 poz.2105) daje Policji nowe narzędzie w postaci wydawania wobec sprawców przemocy nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. Wydany nakaz opuszczenia mieszkania oraz zakaz zbliżania się obowiązują przez okres 14 dni.

Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”, tel. 226687000

Oferuje pomoc psychologiczną i prawną, umożliwia skorzystanie z ogólnopolskiej poradni mailowej i ogólnopolskiej poradni telefonicznej, zapewnia dostęp do Ośrodka dla osób pokrzywdzonych przestępstwem, prowadzi działania szkoleniowe i doradcze dla organizacji państwowych (m.in. Ministerstwa Policji) oraz dla osób prywatnych, corocznie organizuje ogólnopolski konkurs „Policjant który mi pomógł” oraz wydaje pismo „Niebieska Linia”

Policyjny telefon zaufania ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (800 120 226)

Pod tym numerem telefonu można uzyskać wsparcie w sytuacji przemocy w rodzinie. Specjaliści obsługujący linie udzielają informacji m. in na temat procedury „Niebieskiej Karty”.

SPZOZ Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu i współuzależnienia

- Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu w Stanominie.

Leczenie pacjentów w Ośrodku podlega ściśle określonym procedurom diagnostyczno-terapeutycznym i medycznym i obejmuje procedurę przyjmowania pacjenta do programu oraz kolejne etapy postępowania terapeutycznego.

IV ADRESACI PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2025 adresowany jest do wszystkich mieszkańców gminy Radowo Małe. Wszyscy mieszkańcy powinni bowiem odgrywać ważną rolę w kreowaniu lokalnego wizerunku i budowaniu systemu, który oparty jest na wzroście ogólnie pojętego bezpieczeństwa. Zjawisko przemocy nie jest specyfiką marginesu społecznego. Zdarza się bowiem w każdej grupie społecznej, różnice środowiskowe dotyczą jedynie przejawiania przemocy a nie jej natężenia. Dlatego też adresatami programu są osoby uwięzione w przemoc tj. rodziny, w których przemoc występuje, osoby które stosują przemoc oraz świadkowie stosowanej przemocy.

V CELE I ZADANIA

Celem głównym Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Radowo Małe na lata 2022 - 2024 jest :

Ograniczanie zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Radowo Małe, zapewnienie ochrony jej ofiarom oraz skuteczne oddziaływanie na jej sprawców.

Osiągnięcie tak sformułowanego celu wymaga wdrożenia wyznaczonych celów operacyjnych oraz zadań.

Cele operacyjny

1. Wsparcie i profesjonalna pomoc doradcza, osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Działania:

- prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami, w których diagnozowana jest przemoc,
- udzielanie przez Ośrodek Pomocy Społecznej pomocy rzeczowej i finansowej rodzinom dotkniętym przemocą,
- prowadzenie edukacji wśród ofiar przemocy w rodzinie w zakresie przysługujących im praw,
- podejmowanie działań w celu zapewnienia pomocy, poradnictwa specjalistycznego, wsparcia terapeutycznego, psychologicznego i prawnego dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia
- oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie poprzez motywowanie ich i kierowanie do udziału w programach korekcyjno - edukacyjnych

2. Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy oraz promowanie postaw społecznych wolnych od przemocy

Działania:

- podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej na temat przemocy w rodzinie poprzez przygotowanie materiałów informacyjnych tj. ulotki, plakaty, broszury i umieszczanie ich w miejscach ogólnie dostępnych,
- współuczestnictwo w kampaniach i programach społecznych dotyczących przemocy w rodzinie,
- prowadzenie wśród dzieci i młodzieży z terenu Gminy Radowo Małe profilaktyki agresji i przemocy, m.in. poprzez organizowanie zajęć w ramach szkolnego programu profilaktyki, np. z udziałem przedstawicieli Policji oraz specjalistów

3. Poprawa skuteczności podejmowanych działań przez instytucje i organizacje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy na terenie Gminy Radowo Małe

Działania:

- kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie
- zintegrowanie działań w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Radowo Małe poprzez wypracowanie aktywnej, stałej współpracy placówek oświatowych, służby zdrowia, gminnej komisji ds. rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, sądu rejonowego, kuratorów sądowych, organizacji pozarządowych, kościoła oraz zespołu interdyscyplinarnego,
- kontynuowanie wizyt w rodzinach zagrożonych i dotkniętych przemocą przez pracowników socjalnych, przedstawicieli policji i kuratorów sądowych,
- profesjonalizacja kadr związanych z pracą w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- szersza współpraca ze specjalistycznymi ośrodkami wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie

4. Poszerzanie wiedzy kadry zajmującej się przeciwdziałaniem przemocy i pomocą dla osób poszkodowanych i sprawców przemocy.

Działania:

- Poszerzanie wiedzy na zjawiska przemocy przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Radowie Małym oraz Zespołu Interdyscyplinarnego poprzez udział w kursach, szkoleniach oraz kampaniach poświęconych przeciwdziałaniu zjawiskowi przemocy w rodzinie,
- Systematyczna edukacja, współdziałanie i wymiana informacji między służbami.

Cel 1. Wsparcie i profesjonalna pomoc doradcza, osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

L.p.	Działania	Realizatorzy	Termin
1.	Prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami, w których diagnozowana jest przemoc	- Ośrodek Pomocy Społecznej - Zespół Interdyscyplinarny - PCPR	2022-2025
2.	Udzielanie przez Ośrodek Pomocy Społecznej pomocy rzeczowej i	- Ośrodek Pomocy Społecznej	2022-2025

	finansowej rodzinom dotkniętym przemocą,		
3.	Prowadzenie edukacji wśród ofiar przemocy w rodzinie w zakresie przysługujących im praw,	- Ośrodek Pomocy Społecznej - Zespół Interdyscyplinarny - PCPR - Policja	2022-2025
4.	Podejmowanie działań w celu zapewnienia pomocy, poradnictwa specjalistycznego, wsparcia terapeutycznego, psychologicznego i prawnego dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie,	Ośrodek Pomocy Społecznej - Zespół Interdyscyplinarny - PCPR	2022-2025
5.	Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia	- Ośrodek Pomocy Społecznej - PCPR	2022-2025
6.	Oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie poprzez motywowanie ich i kierowanie do udziału w programach korekcyjno - edukacyjnych	- Ośrodek Pomocy Społecznej - Zespół Interdyscyplinarny - PCPR - Policja	2022-2025

Cel 2. Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy oraz promowanie postaw społecznych wolnych od przemocy

L.p.	Działania	Realizatorzy	Termin
1.	Podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej na temat przemocy w rodzinie poprzez przygotowanie materiałów informacyjnych tj. ulotki, plakaty, broszury i umieszczanie ich w miejscach ogólnie dostępnych,	- Ośrodek Pomocy Społecznej - Zespół Interdyscyplinarny - PCPR - Placówki - Urząd Gminy - GKRPA	2022-2025

2.	Współuczestnictwo w kampaniach i programach społecznych dotyczących przemocy w rodzinie,	- Zespół Interdyscyplinarny - PCPR -Placówki oświatowe - Urząd Gminy - GKRPA Ośrodek Pomocy Społecznej	2022-2025
3.	Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży z terenu Gminy Radowo Małe profilaktyki agresji i przemocy, m.in. poprzez organizowanie zajęć w ramach szkolnego programu profilaktyki, np. z udziałem przedstawicieli Policji oraz specjalistów	- Ośrodek Pomocy Społecznej - Zespół Interdyscyplinarny - Placówki oświatowe - kuratorzy sądowi - Policja	2022-2025

Cel 3. Poprawa skuteczności podejmowanych działań przez instytucje i organizacje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy na terenie Gminy Radowo Małe

L.p.	Działania	Realizatorzy	Termin
1.	Kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	- Ośrodek Pomocy Społecznej - Zespół Interdyscyplinarny - PCPR - Placówki oświatowe - Urząd Gminy - GKRPA	2022-2025
2.	zintegrowanie działań w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Radowo Małe poprzez wypracowanie aktywnej, stałej współpracy placówek oświatowych, służby zdrowia, gminnej komisji ds. rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, sądu rejonowego, kuratorów sądowych,	- Zespół Interdyscyplinarny - PCPR -Placówki oświatowe - Urząd Gminy - GKRPA Ośrodek Pomocy Społecznej	2022-2025

	organizacji pozarządowych, kościoła oraz zespołu interdyscyplinarnego,		
3.	kontynuowanie wizyt w rodzinach zagrożonych i dotkniętych przemocą przez pracowników socjalnych, przedstawicieli policji i kuratorów sądowych	- Ośrodek Pomocy Społecznej - Zespół Interdyscyplinarny - kuratorzy sądowi - Policja	2022-2025
4.	profesjonalizacja kadr związanych z pracą w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie	- Ośrodek Pomocy Społecznej - Zespół Interdyscyplinarny	2022-2025
5.	szersza współpraca ze specjalistycznymi ośrodkami wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie	- Ośrodek Pomocy Społecznej - Zespół Interdyscyplinarny - Kuratorzy sądowi - Policja	2022-2025

Cel 4. Poszerzanie wiedzy kadry zajmującej się przeciwdziałaniem przemocy i pomocą dla osób poszkodowanych i sprawców przemocy

L.p.	Działania	Realizatorzy	Termin
1.	Poszerzanie wiedzy na zjawiska przemocy przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Radowie Małym oraz Zespołu Interdyscyplinarnego poprzez udział w kursach, szkoleniach oraz kampaniach poświęconych przeciwdziałaniu zjawiskowi przemocy w rodzinie	- Ośrodek Pomocy Społecznej - Zespół Interdyscyplinarny	2022-2025
2.	Systematyczna edukacja, współdziałanie i wymiana informacji między służbami.	- Zespół Interdyscyplinarny - PCPR -Placówki oświatowe - Urząd Gminy - GKRPA Ośrodek Pomocy Społecznej	2022-2025

V. FINANSOWANIE PROGRAMU

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Radowo Małe na lata 2022 - 2025 będzie finansowana:

- z budżetu gminy,
- ze środków samorządu powiatowego,
- ze środków samorządu wojewódzkiego,
- z dotacji z budżetu państwa,
- z programów rządowych z zakresu przeciwdziałania przemocy we rodzinie,
- z funduszy zewnętrznych, w tym z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz funduszy norweskich,
- ze środków pozyskanych z innych źródeł. Wysokość środków finansowych na realizację Programu w latach 2022-2024 zostanie ujęta w przyjmowanej corocznie uchwale budżetowej Rady Gminy.

VI. WDRAŻANIE, MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU

Koordynatorem realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Radowo Małe na lata 2022-2025 będzie Ośrodek Pomocy Społecznej w Radowie Małym. Sformułowane w dokumencie zadania będą wdrażane przez wyznaczonych realizatorów oraz partnerów w realizacji.

Skuteczność wdrożenia Programu będzie m.in. zależała od posiadanych i pozyskanych środków finansowych na opracowanie i realizację projektów, które będą zgodne z przyjętymi w nim zadaniami.

Monitoring Programu, polegający na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat realizowanych bądź zrealizowanych już zadań, będzie prowadzony corocznie. Gromadzone dane pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawią się w trakcie wdrażania dokumentu, oraz stwierdzić, z myślą o podjęciu działań korygujących, czy realizacja wyznaczonych zadań zmierza w słusznym kierunku. Monitoring Programu dostarczy również informacji pozwalających na przeprowadzenie jego ewaluacji, która dotyczy oceny efektów wdrożenia wyznaczonych zadań.

Do oceny wdrożenia sformułowanych w Programie zadań zostaną wykorzystane wyznaczone w dokumencie wskaźniki monitoringowe.

W terminie do 31 marca każdego roku Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej przedstawi Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Programu. Sprawozdanie zostanie sporządzone na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów biorących udział w realizacji Programu.

SPIS WYKRESÓW

Wykresy:

Wykres 1. Czy w Pani/Pana najbliższym otoczeniu występuje zjawisko przemocy w rodzinie?

.....
12

Wykres 2. Jakie rodzaje przemocy w rodzinie najczęściej występują w gminie?..... 12

Wykres 3. Najczęstsza przyczyna przemocy w rodzinie..... 13

Wykres 4. Kto jest najczęściej ofiarą przemocy w rodzinie?..... 14

Wykres 5. Kto jest najczęściej sprawcą przemocy w rodzinie w gminie? 14

Wykres 6. Jak Pani/Pan ocenia prowadzone w gminie działania profilaktyczne związane z problemem przemocy w rodzinie?..... 15

Wykres 7. Czy oferta pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie w gminie jest wystarczająca? 15

Wykres 8. Czy oferta pomocy dla sprawców przemocy w rodzinie w gminie jest wystarczająca? 15

Wykres 9. Jakie kroki byłyby najskuteczniejsze w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie? 16